

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду
Б е о г р а д, Краља Милана 50

Сенату Универзитета уметности у Београду
Б е о г р а д, Косанчићев венац 29

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

*„Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и
Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације“.*

Кандидат: Кристина Крстић

Комисија за оцену и одбрану у саставу: мр Бранко Пенчић, редовни професор ФМУ, ментор, мр Марија Ђукић, редовни професор ФМУ, председник комисије, др ум. Маја Рајковић, редовни професор ФМУ, др ум. Љиљана Вукела, редовни професор ФМУ и др ум. Биљана Горуновић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду, упознала се са писаним делом докторског уметничког пројекта *„Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације“* и присуствовала јавној уметничкој презентацији кандидаткиње Кристине Крстић. На основу сазнања која је стекла анализом овог рада, биографских података, досадашњих уметничких резултата кандидаткиње и уметничке презентације, Комисија подноси Наставно - уметничко - научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду следећи

ИЗВЕШТАЈ

Овај извештај садржи: уводни део - хронологију докторског уметничког пројекта, биографске податке, анализу јавне уметничке презентације и писаног докторског уметничког пројекта кандидаткиње, оцену остварених резултата са критичким освртом као и закључак Комисије са образложењем.

УВОДНИ ДЕО

Хронологија докторског уметничког пројекта

Кристина Крстић пријавила је 11. маја 2022. године тему докторског уметничког пројекта под називом: „*Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације*“.

На основу предлога Катедре за клавир бр. 01-992/22 од 11. маја 2022. године, Веће Факултета на седници од 11. маја 2022. године донело је одлуку бр. 01-1005/22 од 12. маја 2022. године о именовану Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу:

мр Марија Ђукић, редовни професор, председник Комисије,
мр Бранко Пенчић, редовни професор,
др ум. Биљана Горуновић, редовни професор Академије уметности у Новом Саду.

Веће Факултета на седници од 8. јуна 2022. године донело је одлуку бр. 01-1217/22 од 8. јуна 2022. године о усвајању позитивног Извештаја бр. 01-1203/22 од 8. јуна 2022. године Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта и одобравању теме докторског уметничког пројекта Кристине Крстић под називом: „*Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације*“.

Сенат Универзитета уметности је на седници од 30. јуна 2022. године донео одлуку бр. 7/325 од 6. јула 2022. године (наш бр. 01-1445/22 од 8. јула 2022. године) којом се одобрава рад на реализацији докторског уметничког пројекта. За ментора на изради докторског уметничког пројекта именован је мр Бранко Пенчић, редовни професор.

На основу обавештења ментора бр. 01-1666/22 од 7. септембра 2022. године и предлога Катедре за клавир бр. 01-1667/22 од 7. септембра 2022. године, Веће Факултета на седници одржаној 7. септембра 2022. године донело је одлуку бр. 01-1751/22 од 12. септембра 2022. године о именовану Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Кристине Крстић под измењеним називом: „*Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације*“, у саставу:

мр Марија Ђукић, редовни професор, председник Комисије,
мр Бранко Пенчић, редовни професор, ментор,
др ум. Маја Рајковић, редовни професор,
др ум. Љиљана Вукелеа, редовни професор,
др ум. Биљана Горуновић, редовни професор на Академији уметности у Новом Саду.

БИОГРАФИЈА

КРИСТИНА КРСТИЋ је рођена је 22.03.1994. у Панчеву где је завршила средњу музичку школу "Јован Бандур" у класи проф. Марије Лигети-Балинт. Дипломирала је 2015. године на Факултету музичке уметности у Београду у класи проф. Бранка Пенчића, а након тога завршава мастер студије и специјализацију у истој класи. Њен докторски уметнички пројекат налази се у завршној фази израде и везан је за клавирске минијатуре Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова.

Током школовања учествовала је на многим такмичењима за младе пијнисте и камерне ансамбле и остварила је значајне резултате. Први такмичарски успех као солиста остварила је 2004. године у Зрењанину, на Такмичењу младих пијаниста. Наредних година била је лауреат такмичења "Donne in musica" у Крушевцу и освојила прве награде на истоименом такмичењу у Крагујевцу и на Фестивалу младих пијаниста у Шапцу. Добитник је награда и на републичким такмичењима ученика и студената музике, и такмичењима у Шапцу, Убу и Ковачици (Пијанистичко такмичење "Wendl and Lung"). На међународном пијанистичком такмичењу "Бањалучки бијенале" 2012. године освојила је другу награду, а на међународном такмичењу у оквиру Шопен-феста у Београду освојила је прву награду. Поред тога, у различитим камерним саставима освајала је прве и друге награде на више значајних такмичења (Републичко такмичење ученика музичких и балетских школа Србије, такмичење "Даворин Јенко" у Београду...) Добитник је прве награде на интернет музичком међународном такмичењу „ИМКА“.

Редовно приређује концерте као солиста и камерни музичар. Често је наступала на репрезентативним концертима у Београду (велика сала и галерија Коларчеве задужбине, Скупштина града Београда, Студентски културни центар, Руски дом, амбасада републике Пољске у Београду...). Одржала је неколико солистичких концерата у Галерији Српске академије наука и уметности у Београду (2015., 2017., 2018.), Артгет галерији, великој сали музичке школе „Стеван Мокрањац“, као и у великој сали музичке школе „Јован Бандур“ у Панчеву. Наступала је и у Крагујевцу, Новом Саду, Зрењанину, Тузли. Учествовала је и на многим добротворним и свечаним манифестацијама као солиста и клавирски сарадник. Носилац је пројекта "Тајанствене дирке" са ментором проф. Маријом Лигети-Балинт кроз који је настала збирка ауторских композиција ученика основне и средње музичке школе „Јован Бандур“.

Усавршавала се на мастеркласу пијанисте Николаја Демиденка.

С педагошким радом започела је 2015. године у музичкој школи „Јован Бандур“ у Панчеву где је радила прво као наставник клавира а касније ангажована као клавирски сарадник. Била је и корепетитор у балетској школи „Димитрије Парлић“ у Панчеву. Као клавирски сарадник наступала је са ученицима на многобројним такмичењима у земљи као и на великом броју солистичких концерата најперспективнијих ученика школе укључујући наступе у Галерији САНУ, великој сали Коларчеве задужбине...

Списак наступа:

- 22.06.2010. Солистички концерт, Фоаје Културног центра Панчева
- 31.10.2010. „Вече са Шопеном“, Музичка галерија Коларчеве задужбине, Београд
- 19.11.2010. Вече посвећено Фредерику Шопену, свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 26.05.2011. Солистички концерт, свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 02.11.2012. Концерт са виолистом Сретеном Јовићем, Сцена Културног центра Панчева
- 29.12.2012. Концерт камерног састава Камерата Панчево, Хол Градске управе Панчева
- 26.12.2013. „Танго музика“ Концерт камерног састава Камерата Панчево, Дворана Аполо, Панчево
- 28.12.2013. Концерт чланова Музичког центра Панчево, Евангелистичка црква, Панчево
- 23.05.2015. Концерт са виолинисткињом Естер Крстић, Центар лепих уметности Guarnieri, Београд
- 13.10.2015. Солистички концерт, Свечана сала МШ „С.Мокрањац“, Београд
- 20.10.2015. Солистички концерт, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 29.10.2015. Солистички концерт, Галерија Српске академије наука и уметности, Београд
- 14.11.2015. Вече камерне музике, Концерт студената проф. Тее Димитријевић, Народна библиотека Србије, Београд
- 08.02.2016. Коцнерт студената катедре за клавир ФМУ, Студентски културни центар, Београд
- 23.02.2016. Концерт студената катедре за клавир ФМУ из класе проф.Бранка Пенчића, Свечана сала МШ „С.Мокрањац“, Београд
- 26.02.2016. „*Belgrade Chopin Fest*“, концерт победника пијанистичког такмичења, Скупштина града Београда
- 09.03.2016. Концерт камерних ансамбала ФМУ из класе проф.Тее Димитријевић, УК „Пароброд“, Београд
- 17.04.2016. „*Belgrade Chopin Fest*“, Одједи, Дани Београда, Цветни трг, Београд
- 25.04.2016. „Вече соната“, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 05.05.2016. „*Belgrade Chopin Fest*“, Концерт поводом дана независности у Амбасади Републике Пољске у Београду
- 12.06.2016. Концерт студената катедре за клавир ФМУ, Велика сала Коларчеве задужбине, Београд
- 13.06.2016. Концерт камерних ансамбала ФМУ из класе проф.Тее Димитријевић, УК „Пароброд“, Београд
- 29.06.2016. Концерт студената Катедре за камерну музику ФМУ, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“, Београд
- 14.10.2016. „*Belgrade Chopin Fest*“, Одједи, Свечана сала Прве крагујевачке гимназије

- 15.10.2016. „*Belgrade Chopin Fest*“, Одједи, Музичкагалерија Коларчеве задужбине, Београд
- 18.10.2016. „*Belgrade Chopin Fest*“, Одједи, Међународна галерија портрета, Тузла
- 20.12.2016. Концерт клавирског дуа Кристина Крстић и Данијела Марчетић, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 20.02.2017. *Chopin obSession*, Музичко поетски омаж Фредерику Шопену, „*Belgrade Chopin Fest*“, Миксер Хаус, Београд
- 04.06.2017. Концерт студената катедре за клавир ФМУ, Велика сала Коларчеве задужбине, Београд
- 06.06.2017. Концерт студената катедре за клавир ФМУ из класе проф.Бранка Пенчића, Свечана сала МШ „С.Мокрањац“, Београд
- 12.06.2017. Солистички концерт, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 19.06.2017. Солистички концерт, Галерија Српске академије наука и уметности, Београд
- 11.05.2018. Концерт професора, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 07.09.2018. Концерт клавирског дуа Кристина Крстић и Олга Петровић у оквиру фестивала „*Piano City*“, Спенс, Нови Сад
- 08.10.2018. Солистички концерт, Галерија *Artget*, Културни центар Београда
- 15.10.2018. Солистички концерт, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 22.10.2018. Солистички концерт, Галерија Српске академије наука и уметности, Београд
- 05.12.2018. Концерт клавирског дуа Кристина Крстић и Олга Петровић, УК „Пароброд“, Београд
- 15.12.2018. Наступ у оквиру фестивала „*Franz List*“, Барокна сала Градске куће, Зрењанин
- 16.12.2018. Концерт студената клавирског одсека ФМУ, Велика сала Коларчеве задужбине, Београд
- 16.01.2019. Академски циклус, Концерт клавирског дуа Кристина Крстић и Олга Петровић, КЦ „Чукарица“, Београд
- 19.01.2019. Концерт студената клавира ФМУ, Свечана сала МШ „Станковић“, Београд
- 11.04.2019. Концерт са тамбурашем Дамиром Прањковићем, Галерија Српске академије наука и уметности, Београд
- 14.05.2019. Концерт професора, Свечана сала МШ „Јован Бандур“, Панчево
- 22.05.2019. Концерт поводом отварања изложбе Јасмине Алексић, Collegium Hungaricum, Београд
- 21.12.2021. Концерт камерног састава Панартист, Свечана сала Народног музеја, Панчево
- 17.02.2022. Концерт камерног састава Панартист, Свечана сала културног центра Панчева

Јавна уметничка презентација

Кристина Крстић је у оквиру своје јавне уметничке презентације одржала реситал 13. октобра 2022. године у великој сали Факултета музичке уметности у Београду којем су присуствовали сви чланови именоване комисије. На концерту у трајању од 90 минута извела је следећи програм:

Петар Иљич Чајковски (1840–1893): *Годишња доба оп.37а* (1876)

- Јануар – *Moderato semplice, ma espressivo* (Крај камина)
- Фебруар – *Allegro giusto* (Карневал)
- Март – *Andantino espressivo* (Шевина песма)
- Април – *Allegretto con moto e un poco rubato* (Висибаба)
- Мај – *Andantino* (Беле ноћи)
- Јун – *Andante cantabile* (Баркарола)
- Јул – *Allegro moderato con moto* (Песма косача)
- Август – *Allegro vivace* (Жетва)
- Септембар – *Allegro non troppo* (Лов)
- Октобар – *Andante doloroso e molto cantabile* (Јесења песма)
- Новембар – *Allegro moderato* (Тројка)
- Децембар – *Tempo di Valse* (Божих)

Сергеј Рахмањинов (1873–1943): *Комади-фантазије оп.3* (1892)

- Елегија – *Moderato*
- Прелид – *Lento*
- Мелодија – *Adagio sostenuto*
- Пајац – *Allegro vivace*
- Серенада – *Sostenuto*

Сергеј Рахмањинов (1873–1943): *Три ноктурна* (1887/88)

- бр.1 *Andante cantabile, Allegro vivace*
- бр.2 *Andante maestoso, Allegro assai*
- бр.3 *Andante, Allegro moderato*

Овако конципиран програм, који садржи три циклуса од укупно двадесет минијатура, носи у себи потенцијалну опасност од утиска монотоније, не у смислу једноличности музичког израза већ понављања разних карактерних образаца, с обзиром на то да ове композиције оба композитора имају велики број заједничких елемената и додирних тачака и деле сличну музичку стилску естетику. Овај проблем се ни у једном тренутку није могао ни наслутити у

наступу Крстине Крстић, напротив, слушалац је са огромном пажњом и интересовањем пратио целим током њено музичко излагање. Кроз проживљену интерпретацију јасног индивидуалног израза показала је сугестивну експресивност, маштовитост и оптимистичну полетну импулсивност уз одличну подијумску концентracију. Трагања за нијансама и агогичким детаљима била су добро усклађена са логичним и ненарушеним музичким целинама, што представља велики изазов у обликовању интерпретације, док су честе и нагле промене у динамици, темпу и других чинилаца карактера музичког израза, деловале природно и реализоване са лакоћом.

Нарочито је импоновала поетичност пијанисткиње Крстине Крстић у Рахмањиновљевој Елегији и Мелодији, као и у Шевиној песми, Висибаци, Баркароли и Јесењој песми Чајковског и маштовитост и наративност у осталим комадима из Годишњих доба - Крај камина, Карневал, Песма косача, Жетва, Лов, Тројка, Божић. Градације у комадима Рахмањинова сугестивно су и логично вођене, а кулминационе тачке донете узбудљиво, убедљиво, са пуним унутрашњим напоном.

Треба напоменути да су, према доступним подацима, ноктурна Сергеја Рахмањинова изведена премијерно код нас и да су на најлепши начин представљена младалачка дела овог аутора која су наговештавала, показаће се, непревазиђен уметнички формат његове личности композитора-пијанисте.

Комисија је са задовољством констатовала да је Кристина Крстић кроз уметничку презентацију неоспорно показала јасан резултат свог истраживања образложеног у писаном сегменту докторског уметничког пројекта.

Анализа писаног рада докторског уметничког пројекта

Писани део рада докторског уметничког пројекта Крстине Крстић под називом "Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације" садржи све оне чиниоце који су утицали на формирање њене уметничке интерпретације. Овај рад чине увод, три поглавља, закључак и списак коришћене литературе и електронских извора.

У уводном разматрању ауторка је представила предмет и циљ свог рада и навела методе које су биле коришћене у процесу истраживања. Указала је на улогу и значај минијатуре у стваралаштву наведених композитора и дефинисала неколико сегмената који који су садржани у целокупној изради овог пројекта.

У првом поглављу, полазећи од места које је жанр минијатуре заузимао у стваралаштву композитора у романтизму, објаснила је и карактеристике конкретних

експресивних жанрова (баркарова, ноктурно, елегија, серенада, прелид, валцер, корал) који се могу наћи у три циклуса минијатура из одабраног програма.

У другом поглављу после приказа историјских околности у којима су настала *Годишња доба* Петра Иљича Чајковског следи анализа елемената музичког текста и садржаја сваког појединачног комада са запажањима везаним за интерпретативну проблематику.

Треће поглавље обрађује *Три ноктурна* и *Комаде-фантазије оп.3* Сергеја Рахмањина. Као и у претходном поглављу уз преглед општих чињеница које се односе на самог композитора и поменуте комаде представљени су анализа текста и елементи којима извођач мора бити руковођен у процесу осмишљавања интерпретације.

Провером оригиналности кроз програм iThenticate констатовано је подударње текста од 4% , што сасвим довољно говори у прилог аутентичности писаног рада.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА И КРИТИЧКИ ОСВРТ РЕФЕРЕНАТА

Резултат истраживања, приказаног у писаном делу рада докторског уметничког пројекта, Кристина Крстић је на најбољи начин испољила кроз наступ на једноипочасовном реситалу у оквиру своје јавне уметничке презентације. Током интерпретације три циклуса минијатура Петра Иљича Чајковског (*Годишња доба*) и Сергеја Рахмањина (*Три ноктурна* и *Комади-фантазије оп.3*) приказала је суштинско разумевање музичког израза на високом професионалном нивоу. Њен начин изражавања је искрен и изузетно комуникативан што код слушаоца резултира интензивном и непрекинутом пажњом. Уравнотеженост рационалне и емоционалне димензије њене музичке личности и остале карактеристике као што су сугестивност, темпераментност, експресивност, поетичност су свакако разлог неподељеног утиска комисије о њеном веома успешном постигнутом резултату на наступу.

Ноктурна Сергеја Рахмањина су премијерно изведена у нашој земљи и утолико је Кристина Крстић дала свој допринос проширивању општег концертног репертоарског опуса код нас.

У писаном делу рада представљени су чиниоци који су утицали на ток осмишљавања интерпретације и у том смислу информације и запажања која се налазе у њему биће користан путоказ сваком пијанисти који се бави овим или сличним програмом у раду на сопственој интерпретацији.

ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ УМЕТНИЧКОГ ДОПРИНОСА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Докторски уметнички пројекат Кристине Крстић у целини представља неоспорно веома успео подухват вишеструко користан у нашој музичкој јавности.

Целовечерњи реситал одсвиран у оквиру јавне уметничке презентације, као укупни резултат истраживања, представља вредан уметнички чин реализован убедљиво и на веома високом професионалном нивоу који је оставио на Комисију и публику врло интензиван утисак. Део програма (*Три ноктурна* Сергеја Рахмањинова) премијерно је изведен код нас.

На основу свега наведеног Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Кристине Крстић под називом "*Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације*" сматра да је кандидаткиња испунила све предвиђене услове и захтеве на докторским уметничким студијама и једногласно предлаже Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности да прихвати овај Извештај и одобри јавну одбрану докторског уметничког пројекта.

У Београду,

Комисија:

27.11.2022.године

мр Марија Ђукић, редовни професор ФМУ, председник комисије

ментор

мр Бранко Пенчић, редовни професор ФМУ,

др ум. Маја Рајковић, редовни професор ФМУ

др ум. Љиљана Вукела, редовни професор ФМУ

др ум. Биљана Горуновић, редовни професор АУ у Новом Саду

ОЦЕНА ИЗВЕШТАЈА
О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА / ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду и налаза у извештају из програма iThenticate којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације *"Експресивни жанрови романтичарске лирике у делима Петра Иљича Чајковског и Сергеја Рахмањинова: аспекти интерпретације"*, аутора **Кристине Крстић**, констатујем да утврђено подударње текста износи **4 %**. Овај степен подударности последица је навођења цитата, личних имена, библиографских података о коришћеној литератури, тзв. општих места и података, што је у складу са чланом 9. Правилника.

На основу свега изнетог, а у складу са чланом 8. став 2. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду, изјављујем да извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

11.11.2022. године

Ментор

мр Бранко Пенчић, редовни професор